

Nr 26.

Ankom till riksdagens kansli den 3 april 1916 kl. 12,30 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag angående ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik samt till lag om ändrad lydelse av 11 kap. 15 § strafflagen.

Närvarande vid ärendets slutliga behandling: herrar Petersson i Lidingö villastad, Alexanderson*), Trana, K. Larsson, Rogberg, greve Spens, Lars Olsson, Lindley i Stockholm*), Permansson, Schotte, Lindqvist i Stockholm, Pettersson i Bjälbo, Persson i Norrköping, Gustafsson i Örebro, Karlsson i Fjäl och Lindqvist i Kosta.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Genom en den 31 december 1915 dagtecknad proposition, nr 8, vilken blivit hänvisad till lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen antaga följande förslag till

1:o)

Lag

angående ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik.

Med upphävande av lagen den 8 juni 1906 angående ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik förordnas som följer:

1 §.

Med automobil förstås varje för färd på marken avsett fordon, som för framdrivande är försett med kraftmaskin (motor) och icke löper på skenor.

2 §.

För skada, som i följd av trafik med automobil tillfogas person eller egendom, som icke med automobilen befordras, vare automobilens ägare ansvarig, ändå han ej är till skadan vållande; dock vare ägaren från ansvarighet fri, där av omständigheterna framgår, att skadan varken förorsakats av bristfällighet å automobilen eller vållats av föraren.

Har den, som skadan led, genom eget vållande därtill medverkat, bestämme rätten, efter ty för varje fall prövas skäligt, om och i sådant fall till vilket belopp skadestånd skall utgå.

Föraren vare lika med ägaren pliktig ersätta sådan skada, som ovan sägs, där ej av omständigheterna framgår, att föraren icke varit vållande till skadan.

3 §.

Äro både ägare och förare enligt 2 § pliktiga att ersätta skada, skola de sig emellan taga del i ersättningsens gäldande med hälften vardera.

4 §.

Varder i följd av trafik med automobil, som mot ersättning tillhandahålles allmänheten, under dess användande för sådant ändamål skada tillfogad någon, som med automobilen befordras, och är föraren därtill vållande, vare ägaren pliktig ersätta skadan. Har den, som skadan led, genom eget vållande därtill medverkat, varde skadeståndet jämkat, efter ty som skäligt prövas.

5 §.

Har i följd av trafik med två eller flera automobiler uppstått skada, för vilken automobilernas ägare enligt denna lag svara, åligge ansvarighet dem en för alla och alla för en; och skola de sinsemellan taga del i ersättningsens gäldande efter ty rätten med hänsyn till omständigheterna prövar skäligt.

Lider i följd av sådan trafik någondera automobilens ägare eller honom tillhörig egendom skada, för vilken ägaren enligt denna lag är berättigad till ersättning, varde skadeståndet jämkat efter ty prövas skäligt, där ej av omständigheterna framgår, att varken bristfällighet å automobilen eller vållande av dess förare medverkat till skadan.

6 §.

Brukar någon utan lov annans automobil, svare brukaren i stället för ägaren till skada, som därunder inträffar.

7 §.

Innehar någon automobil med nyttjanderätt, och ingick i upplåtelsen tillika befogenhet att anställa förare å automobilen, vare sådan brukare lika med automobilens ägare ansvarig för skada, som i följd av trafik med automobilen inträffar; och må ägaren söka sitt åter av brukaren. Lag samma vare, därest brukaren ej innehar automobilen med sådan befogenhet, som nämnd är, men likväl anlitar annan förare än den av ägaren anställde, samt skada inträffar under denne förares handhavande av automobilen.

8 §.

Skadestånd, som enligt denna lag skall utgå i fall, där någon ljustit döden eller lidit kroppsskada, skall bestämmas enligt de i 6 kap. 2 och 4 §§ strafflagen stadgade grunder.

9 §.

Talan å skadestånd enligt denna lag skall anhängiggöras inom två år från det skadan timade. Vill den, mot vilken anspråk på skadestånd gjorts gällande, mot annan föra talan, som i 3, 5 eller 7 § sägs, skall denna anhängiggöras inom ett år från det skadeståndet blev guldet, därest detta skett utan rättegång, men i annat fall från det han genom dom, som mot honom vunnit laga kraft, förpliktats att gälda skadestånd.

Har skadan tillfogats person eller egendom, som icke med automobilen befordrades, skall den, som vill föra talan enligt första stycket, tillika inom nittio dagar efter det han fick kännedom om skadan samt om den, mot vilken talan skall föras, och dennes hemvist lämna honom meddelande om olycksfallet, såvida han icke annorledes erhållit kännedom därom. Har sådant meddelande blivit inom sagda tid för befordran med post avsänt, skall det anses behörigen lämnat.

Försummas något av vad nu är sagt, vare rätt till talan förlorad; dock må, där på grund av samma olycksfall ömsesidiga skadestånds-

anspråk föreligga, det ena anspråket, utan hinder av sådan försum-
melse, kvittas mot det andra.

10 §.

Rätt domstol för upptagande av tvist, varom ovan förmäles, vare
allmän underrätt i den ort, där olycksfallet inträffat eller där den, som
söktes, har sitt bo och hemvist.

11 §.

Vad ägare eller annan utgivit enligt denna lag, äge han söka
åter av den, som vållat skadan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1917, men äger ej till-
lämpning i fråga om skada, som därförinnan inträffat.

samt 2:o)

Lag

om ändrad lydelse av 11 kap. 15 § strafflagen.

Härigenom förordnas, att 11 kap. 15 § strafflagen skall erhålla
följande ändrade lydelse:

Far man överdådigt fram, så att annan därav skadas kan, å väg,
gata, torg eller annan plats, som är upplåten för allmän samfärdsel
eller eljest allmänneligen befares, eller där allmän marknad eller auk-
tion hålles, straffes med böter, högst etthundra riksdaler.

Far någon, på sätt ovan är sagt, överdådigt fram med automobil,
böte från och med femtio till och med ettusen riksdaler. Kom därav
ej skada och var faran ringa, må böterna nedsättas till tio riksdaler.

Gör man oljud eller oväsande eller kommer eljest förargelse åstad
å plats, som nyss är nämnd, eller å järnvägståg, passagerarfartyg eller
annat dylikt fortskaffningsmedel, som är för allmänheten tillgängligt,
eller å rum, där offentligt föredrag hålles eller offentlig föreställning

pågår, eller där mat eller dryck tillhandahålles allmänheten till förtäring eller eljest varor hållas till salu för allmänheten, eller å annat ställe, som, mot eller utan avgift, är för allmänheten upplåtet, straffes, där ej förbrytelsen förut i detta kapitel är med straff belagd, med böter, högst etthundra riksdaler.

Våldför man annan å ställe, varom i denna § förmåles, då skall den omständighet, vid straffets bestämmande för våldet, såsom försvårande anses.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1917.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande förslag, får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet har vid granskning av förslagen icke funnit skäl till anmärkning och får alltså hemställa,

att ifrågavarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 13 april 1916.

På lagutskottets vägnar:

ALBERT PETERSSON.
